

סוד הידידות המבגדרים

מתוך הספר 'סוציאל כדמסקה'

שָׁלוֹם! בָּאתִי לְהַשִּׁיג
אֶשְׂרֵת יִצְיָאָה לִי
וְלִחְשֵׁפְתֵנִי. הַבִּאתִי אֶת
כָּל הַפּוֹסְטָמִים הַדְּרוּשִׁים
!וְעַמְדֵנִי בְּכָל הַתְּנָאִים
שֶׁבְקִשְׁתֶּם!

**יָצָא ר' אֶלְחָנָן שְׁגֵלוֹב
לְהַשִּׁיג אֶשְׂרֵת יִצְיָאָה
מִרוּסְיָה. לְמִרְבֵּה
הַצָּעַר, בְּאוֹתָם
הַיָּמִים הָיְתָה זֹאת
חֲשִׂימָה קְשָׁה מְאֹד...**

תָּנוּ לִי אֶת הַפּוֹסְטָמִים,
אֶבְדֶּק בְּרִשְׁמוֹת...

מְרִיאָשָׁה, אָנוּ חַיִּים לְעֹזֵב אֶת רוּסְיָה
הַקוֹמוּנִיסְטִית! הַפּוֹסְטָלָה דוֹרְשֵׁת שֶׁכָּל
הַיְלָדִים יִלְחָדוּ בְּרַגְלֵי הַסִּפֵּר שְׁלֵה, אֲשֶׁר
מְרִחִיקִים אוֹתָם מִדְּרָה הַתּוֹרָה וְהַפְּאֻזוֹת!

נָכוֹן! לֹא נִתֵּן שְׂיִחְזֹכוּ אֶת
יְלָדֵינוּ בְּגִיד לְדְרָה הַתּוֹרָה!
נִבְרַר פִּיֶּצֶד אָנוּ יְכוּלִים
לְעֹלוֹת לְאֶרֶץ הַקִּדְשׁ!

אֲתָה צְרִיב שֵׁם שֶׁל חִישָׁהוּ שְׁיִקְבֵּל
אוֹתָם וְיִמְנָן אֶת הַפּוֹסֵעַ שְׁלֵהֶם
לְיִשְׂרָאֵל!

מָה עָלַי
לְעֲשׂוֹת כִּדֵי לְקַבֵּל
אֶת הָאֲשׁוּר? אֲנִי
מִתְחַנֵּן!

רְבִעַ, אֲכַל לָמָּה? עֲשִׂיתִי כָּל מָה
שֶׁדְרִשְׁתֶּם, עֲבַרְתִּי דִיָּה לְמוֹסְקָה
!וְשִׁלַּמְתִּי שֶׁכֶר דִּיָּה חֲפָקֵעַ בְּהַתְּאָם
לְתַנָּאִים
שֶׁהַצְרִתֶּם!

סָלַח לִי
חֶזְרָה!
אִךְ אֵינִי
מְאֻשֶּׁר
לְקַבֵּל
הַתֵּר
יִצְיָאָה!

זֶה לֹא
תָלַי
פִּי. הַבֵּא
הַתּוֹר
כִּבְקִשְׁתָּהּ!

**ר' אֶלְחָנָן חֹזֵר לְבֵיתוֹ
אֲכַל וְיִצְיָאָה.**

הַכֹּל אֲבֹד!
לֹא אֶעֱלֶיךָ
לְעוֹלָם
לְגִישׁ סָכּוּם
כִּזֶּה!

הֵם נְחוּשִׁים לְמִנְעַ מִסְּפִי
אֶת הַחֹפֶשׁ הַיָּכוֹן לְגִדֵּל
וְלִמְנָה אֶת יְלָדֵי, אִךְ אֲנִי לֹא
אֶפְנֵעוּ יְלָדֵי יְקָרִים לִי מִכָּלִי!

מִצְטָן! יֵשׁ לִי אֶחָד בְּיִשְׂרָאֵל, הוּא
יַעֲזֹר לִי בַפְּסוּם וְיִקְבֵּל אוֹתָנוּ
בְּאֶרֶץ הַקִּדְשׁ! הִנֵּה
אֶרְשֵׁם אֶת נַשְׁחוּ.

אֵין בְּעֵינַי, בְּנוֹסֵף הוּא
יִצְטָרֵף לְהַעֲבִיר לְסוּדִינָה
פְּסוּת גְּדוּלָה שֶׁל זֶהב...!

גברתי, אחי התאסוף כל כך
לְאִסּוּף אֶת הַדָּבָר שֶׁבִּפְנֵינֵנוּ, וְכֵן
הַעֲבִיר אוֹתוֹ אֵלַיכֶם, מָה עוֹד חֹסֵר?
מִדַּע אֲנִי מְתַרְצֵץ בֵּין מְשֻׁרְדִים בְּחֵשֶׁה
יוֹתֵר מְשֻׁנָּה?

הַדָּבָר הַתְּקַבֵּל!
אֲנִי נֹחֵז אֵלַיךְ..

אָחִי הִיקָרוּ! אֲנִי זָקוּק לְעֹזְרָתָךְ, כְּדִי
שָׁנוּכֵל לְצַאת מֵרֹחֵטְיָה, עֲלֶיךָ לְשַׁלֵּם
סְכּוּם כֶּסֶף גָּדוֹל! אֲנִי יוֹדֵעַ שְׂאִינְךָ
עֹשִׂיה, אֲךֵּ אִין לִי בְרָרָה!

ר' אֶלְחָנָן הַחֲלִיט
לְנִפְוֹת וּלְקַתֵּב לְאָחִיו

גַּם אִם אֵלֶּה לְבֵית הַסֵּפֶר שְׁלָהֶם
לֹא אֶשְׁכַּח שְׂאֵנִי יְהוּדִים וְלֹא נַעֲזֹב
אֶת דַּרְךְ הַיְהוּדָה. אֲנִי מִבְּטִיחָה!

הֵם לְעוֹלָם לֹא
יִחְזְרוּ אֵלֵינוּ, אָנוּ
אֲבוּדִים!

אָבֵא אֵלַי, אֵל
תְּרַבֶּה! בְּעֹזְרָת
ה' יִהְיֶה בְּסֹדְרִי!

וּבְרַבֶּשֶׁה
חֶבֶר, אִין צְרָךְ
לְבוֹא לְכָאן שׂוֹב,
אִם נִצְטָרָה אוֹתָךְ,
נִחְצָא אוֹתָךְ..

אֲךֵ שְׁלִטוֹן
הַרְשַׁע עָקֵב
חֶקְרוֹב..

הַקִּיפְדוֹ!
גִּלְתִּי שְׁלֹחַשְׁפַחַת
שְׁגֵלוֹב יִשְׁנֵם יְלָדִים
שְׂאִינֵם רְשׁוּמִים
לְבֵית הַסֵּפֶר.

אֲךֵ ר' אֶלְחָנָן וְאִשְׁתּוֹ לֹא חֲשָׁבוּ לְרַבֵּעַ לְשַׁלֵּחַ
אֶת יְלָדֵיהֶם לְבֵית הַסֵּפֶר הַמְּחֻשְׁלָתִי.

יְכָה לֹא נוֹכֵל
לְהַקְפִּיד עַל
חֻמְרֵם הַטְּהוֹר
בְּבֵית!

הַיְלָדִים עוֹבְרִים שֵׁם שְׁטִיפַת מוֹחַ,
הַסּוֹרִים גּוֹרְחִים לָהֶם אֶפְלוּ לְהַלְשִׁין
עַל הוֹרֵיהֶם אִם הֵם מְקַיְמִים מַצּוֹת
בְּסֵטֶר.

אוּלַי אִם תֵּתֵר
עַל הַסִּיעוּץ הַמְּחֻשְׁלָתִי
בְּאֶל וּבְרַבֵּדִים, אוּלַי הֵם
לֹא יִשְׁמְרוּ יֵב שְׂאִינֵם
חֻסְיָעִים לְבֵית הַסֵּפֶר.

מָה? לֹא יָקוּם וְלֹא
יִהְיֶה. הַיְלָדִים יִבוֹאוּ
לְבֵית הַסֵּפֶר! הַהוֹרִים
מְסַתְּנֵדִים בְּלִי תְלוּשִׁי
מְזוֹן וּבְגוּד? נִרְאֶה אִיךָ
הֵם יִסְתְּדְרוּ בַּחֲרָךְ הַקָּר
בְּלִי בֵּית!

באותו שבוע גרשו ר' אלחנן ומריאשה מביתם, ונותרו ללא קורת גג בחורף הקפוא.

אפוא, קר לי.. אני רוצה לחזור לבית

למה השוטרים גרשו אותנו מהבית?

מריאשה! בואי לז'אן.. עד שנמצא לעצמנו מקום מגורים, נגור בבית הכנסת!!!

אפוא, אני רעב!

עוד חצט שוב ירד שלג.. את לא מרשה לשבת בחוץ בשלג!

ר' אלחנן ומריאשה לא היו רגועים.

מה יהיה? הם לא יותרו לנו כל כך בקלות! אני חוששת!

מתפללי בית הכנסת, ובעקר הגבאי, היו חצט מדאגים מהאורחים המדשים..

אתה יודע שאין לי בררה.. לא יכלתי להשאיר את משפחתי ברחוב!

רק שלא נסתבך עם הפושטלה, רק זה חסר לנו עכשו..

וקה הפך בית הכנסת הפוקחי לביתם החדש.

ילדים, בואו לאכל!

עכשו אני צריכה לזאג לששת ילדי. אה לא אתפשר ולא אותר, ילדי ישארו יהודים נאמנים ומסידים!!

ילדים, תשארו יהודים! תשארו על אפא ומעזרו לה, אחזרו אליכם בקרוב!

חששוטיה של מריאשה לא היו לחנם, לאחר מספר ימים הגיעה הפושטרה הסובייטית ואסרה את ר' אלחנן!

שמור על עצמה, אלחנן!

אפא! אל תלה!!

אה ר' אלחנן לא שב לביתו וילדיו.. הוא נשאר בכלא הסובייטי הנורא.

יש לי רעיון! הגנה מפני לא מזנמות, אשתל בה גנת ירק.

כה אוכל להאכיל את ילדי ואולי אף לחבר את ערפי התוצרת!

גנת בית הפנסת מפוש מזנמות...

אין לי בית ורכוש, אין לי עבודה, בעלי איננו מהיכן אשיג מזון לילדי הקטנים?

טוב לעבד בגן! העבודה משפחה מפני חצט את הדאגות.

נפוחי האדמה נראים נפלא, בקרוב נכל לקטף אותם.

לאחר קבלת אשור מהגבאים הקיחה מריאשה יחד עם שכןתה גנת ירק קטנה וכן שתלו בה ירקות...

אי אפשר יותר! כל יום יש גזרה חדשה מהשלטון האכזר. מה יהיה?

השלטון הקליט להקרים סחר את ספרי התורה וספרי הקדש ולהעלותם באש.

מיבים לעשות משהו!

החיים נכנסו לשגרה שלהם, עד שיום אחד נפוצה השמועה בעירה...

אחם!!

אסון מתקרב וברא!!

עד חקר לא נכל לשנות שום החלטה! יש רק פתרון אחד. נשיד החשה, נתחסק בחסות החשקה ונוציא את כל ספרי התורה והספרים מבית הפנסת... משם כבר נעביר אותם למקום בטוח!

הי הי הי!! מה קורה שם?!!

חצופים!
אתם דורכים על ערצות
הפראב שלי! התרחקו משם
חיד! שלא תעזו לרמס
אותם ברגליכם הגסות!

עם רדת החשכה
מהרו היהודים והחלו
במבצע ההצלה.

הפושטרה החשאית מסתובבת
ברחוב הראשי צאו דרך החצר
האחורית, שחלילה לא יראו
אתכם ויאסרו את כלנו!

בואו אמרי!
אני מכיר
את הדרך!

ששש! יותר
בשקט!

יותר מהר!
לא נתנו להם
לשרף אפילו
סדר אחד!

מריאשה, אשר שמעה את קולות
הזפוח חבית הכנסת, מהרה לחלוץ.

לכו חצד שמאל, זו החלקה שלי!
אין לי כל בעיה שתדרכו בה!
מהר! אין הרבה זמן, הספרים
חשובים יותר מהפראב!

אכל גפרות! אנו
חצילים כפואת גדולה
של ספרים גבדים,
וזו הדרך הקצרה
והבטוחה ביותר!

ותפוחי
האדוקה הם האכל
של הלדים שלי!
תסתובבו מסביב, מה
קרה?..

עוד שנים ארפות נשארו מריאשה
ילדיה מאחורי מסך הברזל. באותם
שנים נאבקה והצליחה להעניק
לילדיה חנוך חסידי והתעקשה לא
לשלחם לכתי הספר הפושטלתיים.
בסוף, לאחר קשיים רבים,
הצליחה לעזב את רוסייה. מריאשה
האריכה ימים ונפטרה בגיל 108.
היא הותירה אחריה נכדים ונינים
הולכים בדרך התורה והחסידות.

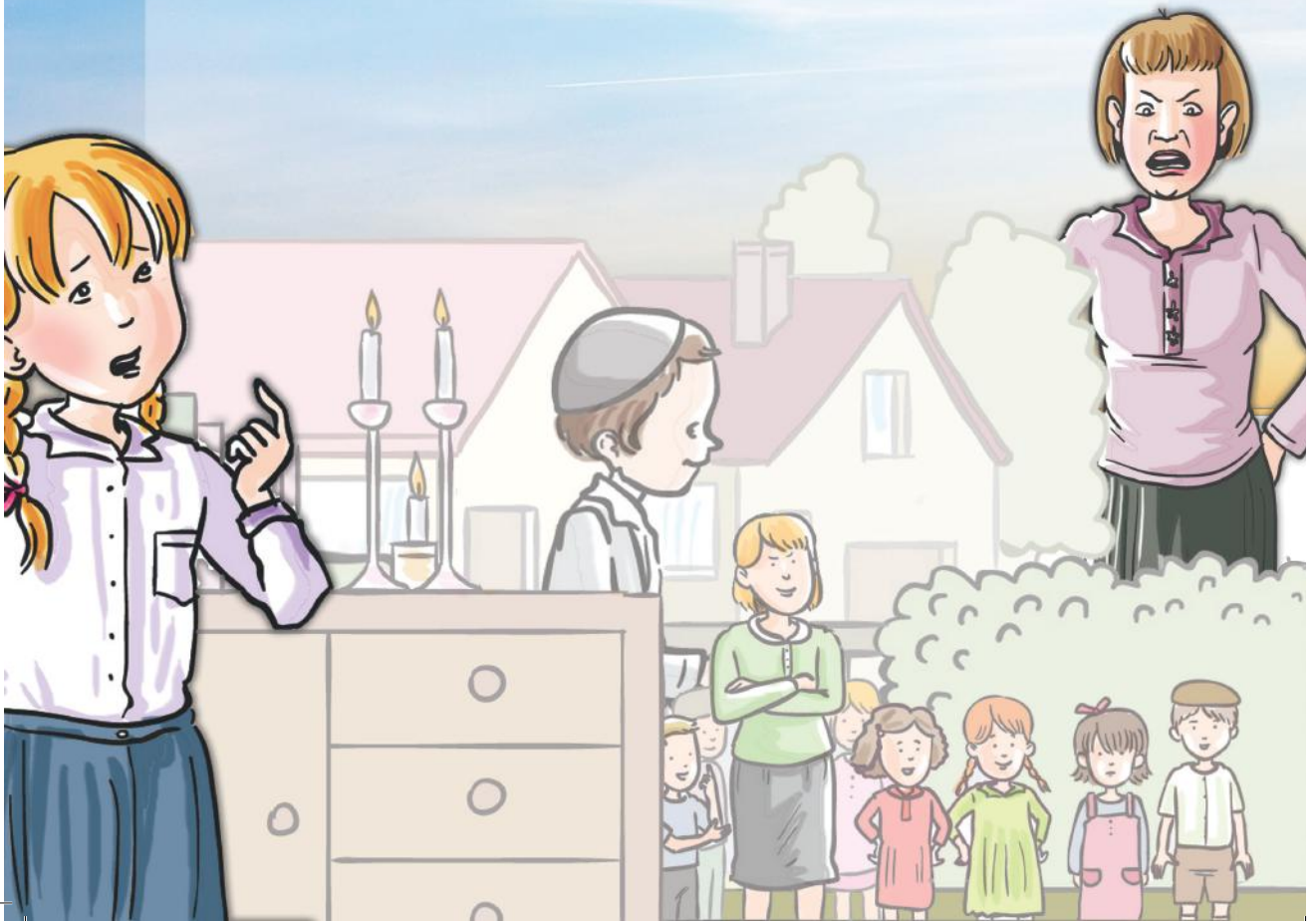
בה התנהל מבצע ההצלה החשאי
דרך גנת הירק הפסטפחת של מריאשה

רגע.. מה זה? איך צקחו לך
יקות כל כך גדולים? הרי
גדלנו אותם יחד, וגם רסו
לך את הגנה?!

אלו הם תפוחי
האדוקה הגדולים ביותר
שנראיתו הודו לה' פי טוב
פי לעולם חסדו!.

המאבק על השבת

מתוך הספר 'המאבק והנצחון'

חזן, זו הפעם האחרונה
שאני מדבר אתך בטוב!
ילדי צריכים להגיע בכל
יום לכיתה שלךם. באם
לא - תענש
בחרטה!

ואכן, ר' אהרן
ונחמה לאה
נקראו בדחיפות
להתייצב לכגישה
עם ראש העיר.

ראש העיר ומנהלת בית הספר בעירה
בורשו שברחיקה היו מדאגים ביותר.

ילדיו נקנעים
מלהגיע לבית הספר
בשבת, זה פשוט
לא לענו! עלה לזמן
אותו ולאים
עליו!

אי אפשר להחשוך קר!
היהודי חזן מתעלם כקר
חדשים מהראות הפחשלי!

סלח לי אדוני ראש העיר,
אך איני אוסר על ילדי להגיע
ללמודים בשבת! הם געצוקים אינם
מעטנים כקר. שכן הם קבלי חנוך
דתי טוב ומאמינים בכל לבס! גם על
פי חקי הפדינה יש לאפשר לאדם
לקיים את מצות דתו..

מה קורה פה?! למה כל ילדי
הכיתה שלי עומדים מחוץ
לכיתה??

לאחר שלא חל כל שנוי, והילדים הוסיפו
להעדר בשבתות, עלה בחוקה של
מורתו של הבר יצחק רעיון מקורי..

וכר!
היה..

ילדים! הקבר
שלכם, יצחק, שוב
לא הגיע לכיתה..
אכל יש לי רעיון!!!

בואו נלך בלנו יחד
לכיתו של יצחק, נקרא
לו ונביא אותו שילמד
איתנו היום כמו בכל
הימים!!!

תודה לך קרינה על
ה"דאגה". אבל הפורה
יודעת היטב, וכעת
תדעו בלכם שהיום
לא באתי ללמודים כי
היום אני נח!! היום
הוא יום השבת שלנו,
היהודים, ואין בכנגתי
להגיע לכיתה ולחלל את
קדשתה, לא בשבת הזו
ולא בשבת אחרת!

יצחק, זה אנחנו!
צא החוצה!

אנחנו
יודעים
שאנחנו שם!!!

הי יצחק, באנו לקחת
אותך לכיתה! למה לא
באת היום?

אני לא מכין כזה הבצעה של הילדים שלך! יש עוד ילדים יהודים בבית הספר, וכלם מוגיעים בשבת. נדחה לי שאנתי מתבלבל וטועה בהלכות של הדת שלך, ואתם המוצאת שאסור לכתוב בשבת..

ביום הסתרת הופיע הפנהל בבית משפחת מן.

הסורה הייתה נבוכה אל מול תשובתו הישירה והאפיצה של יצחק.

טוב ילדים, עזבו את היהודי, אנו חוזרים לפנה חידו!!

תודה אדוני, אה אני יודע היטב את הלכות יום השבת..

וקה גם ילדי, איני אוסר עליהם דבר. בשם שהם מחליטים להופיע בכל יום אחר בבית הספר קה הם בוחרים לבד להפגע מלפודים ביום השבת.

יצחק, ספר לפנהל שלך מדוע אינה הולך לבית הספר בשבת!

באותו הזמן עבר יצחק במקרה ליד המדר בו שוחח אביו עם הפנהל..

טוב מן, נחאס לי מהשקומשים האלו תשלט בילדים שלך ותגרם להם להופיע כקר בבית הספר!

נחאס לי מהשטיות האלה! מן, תדאג שהילדים שלך יגיעו לבית הספר, ולא יאסרו אותה!!

תאמר לי יצחק, חמוד.. בכה אתה מאמין?

מה זאת אומרת! אני מאמין באלקים!

אתה באמת מאמין שיש אלקים?

בדאי! אם אדם מאמין, הרי שיש אלקים!

חח.. ואם אדם לא מאמין?

אדוני הפנהל, איזו מין שאלה זו בכלל?!!

אתם יודעים פֶּסַח אֵינוֹ גַּאִים בְּכֶם עַל
הַעֲצָמָה, הָאֶסֶק וְהָאֲמוּנָה שֶׁלְכֶם, וְאִין דָּבָר
שֶׁיַּצְעֵר אוֹתְנוּ מִלְרְאוֹת אֶתְכֶם הוֹלְכִים לְבֵית
הַכְּנֶסֶת בְּשַׁבַּת קֹדֶשׁ. אֲבָל אִני חוֹשֶׁשֶׁת שֶׁלֹּא
תִּהְיֶה לָנוּ בְּרָרָה.

לְאַחַר שֶׁהִפְנֵהְל עוֹבֵד
אֶת הַבַּיִת הַתְּכַנְסוּ
יַחַד בְּנֵי הַמִּשְׁפָּחָה.

אָדָּה... מַה
נַעֲשֶׂה? אִני לֹא
רוֹצָה שֶׁיַּעֲזְרוּ אֶת
אָבִיא!

יְלָדִים!
יְקָרִים! יֵשׁ
לָנוּ בְּעִיָּה.

יְדַעְתִּי
שֶׁשׁוֹם דָּבָר טוֹב
לֹא יֵצֵא מִהַבְּקָר
שֶׁל הַמִּפְנֵהְל..

אִני לֹא רוֹצָה
לְחַלֵּל שַׁבָּת!

אִני
מַצִּיעָה שֶׁבְּכָל
שַׁבָּת רַק אֶחָד
יֵלֵךְ לְפִתְנֵהְל כּוֹהֵן.
הַמִּפְנֵהְל יִרְגַע.

אִךְ אֶחָד מִכֶּם
לֹא יִחַלֵּל אֶת הַשַּׁבָּת
חֲלִילָה. אִךְ פְּדִי לְהַרְגִיעַ אֶת
הַמִּפְנֵהְל וְהַסּוֹדוֹת, אִני חוֹשֶׁשֶׁת
שֶׁתַּצְטָרְכוּ לְלַכֵּת לְבֵית הַסִּפְרָה,
כִּפְּסוּבֵי כָּלִי תִּיךְ וְלֹא מִכְשִׁיחַ
כְּתִיבָה.

רְגַע,
אֲבָל שַׁבָּת הַבֹּאָה
זֶה גַּם רֹאשׁ הַשָּׁנָה!!
אִיךָ אֶמְתָּר עַל תְּפִלּוֹת
רֹאשׁ הַשָּׁנָה?

זֶה בְּסֻדָּר
יְאָחֶק!

לֹךְ אִתָּה
לְבֵית הַכְּנֶסֶת
בְּשַׁבָּת הַקְּרוֹבָה וְאִני אֶלֶף
לְבֵית הַסִּפְרָה. אִני יוֹדֵעַת
כִּפְּסָה זֶה חֲשׁוֹב לָךְ!

בְּתִיָּה הַסִּפְרָנָה! אִיךָ נוֹכַח
לְהַתְפַּלֵּל בִּירְאָה וּבְכַוָּנָה כְּשֶׁבְתִיָּה
נִאֲלָצֶת לְלַמֵּד כָּאֵלוֹ זֶה יוֹם חַל.

רֹאשׁ הַשָּׁנָה הַגִּיעַ, בְּעוֹד שָׂאֵר בְּנֵי הַבַּיִת
יוֹצְאִים לְבֵית הַכְּנֶסֶת, לְבִשְׂתֵּי בְתִיָּה
בַּת ה-11 אֶת בְּגָדֵי בֵית הַסִּפְרָה וְיֵצְאוּ
לְלַמּוּדִים.

אֵל תַּצְטָרְכִי, בְּתִיָּה יְלָדָה
אֲפִיזָה וְגִבּוֹרָה, אִנוּ צְרִיכִים לְהוֹדוֹת
לְקוֹדֶשׁ בְּרַךְ הוּא שְׂדֵכָה אוֹתְנוּ
בִּילְדִים נְכֻלָּים וְצוּדִים כָּאֵלֵינוּ..

אִני יוֹצֵאת
לְבֵית הַסִּפְרָה.. אָבִיא,
אֵל תְּדַאֵג, אִךְ אֶחָד
לֹא יִשְׁכַּנֵּב אוֹתִי לְהָרִים
עֲפָרוֹן. וְעַל תְּדַאֵג אִמָּא,
אֶחָד בְּזָמַן לְסַעֲדוֹת
הַסָּג. כְּתִיבָה וְתִתִּיחָה
טוֹבָה!